

Programul politic

Opțiunea privind camera Parlamentului pentru care candidez: Camera Deputaților

Viziune

România este sursa primordială a reperelor de convergență instituțională pentru Republica Moldova. În același timp România este și principalul furnizor de expertiză în vederea menținerii parcursului european al Republicii Moldova. Astfel, rolul României este de a utiliza toate mecanismele și pârgھیile necesare care să conducă la aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În acest sens, explorarea oportunităților fezabile și canalizarea eforturilor celor doua state trebuie circumscrise primordial capabilității aderării Republicii Moldova la UE. Cu alte cuvinte, miza este ca regiunile de dezvoltare din Republica Moldova să ajungă cel puțin la același nivel de dezvoltare ca Macroregiunea 2 din România (regiunile de dezvoltare Nord-Est și Sud-Est). O altă miză se referă la întărirea statului de drept, a bunei guvernări, îmbunătățirea performanței economice și atingerea unui nivel mai ridicat al convergenței ascendive. De aceea, în următorii ani accentul reprezentării cetățenilor români din Republica Moldova în Parlamentul României trebuie pus pe atingerea acestor două mize. Astfel, România trebuie să fie mult mai agilă și abilă în a furniza răspunsuri prompte la diversele tipuri de provocări specifice aprofundării relațiilor Republicii Moldova la UE, asemenea Poloniei, care este indiscutabil o susținătoare a Ucrainei în demersurile sale de apropiere de UE.

Misiune și angajament

Misiunea politică asumată constă în aducerea aportului la consolidarea rolului României în îmbunătățirea parcursului european al Republicii Moldova. Astfel, angajamentul meu este orientat pe întărirea rolului României de facilita aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană în cel mai scurt orizont de timp posibil și în cele mai avantajoase condiții. De asemenea, angajamentul meu politic vizează și contribuirea la consolidarea rolului României ca actor cheie la nivel regional în dezvoltarea politicilor și instrumentelor UE pentru statele din vecinătatea estică (cum ar fi Parteneriatului Estic, cooperarea în Regiunea Dunării ș.a.).

Acțiuni asumate

Cadrul instituțional și normativ

- ✚ Pledarea pentru conceperea unui cadru legislativ unitar și distinct care să statueze obiectivul de facilitare a aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană;
- ✚ Impulsionarea definirii clare a mecanismelor de sprijin acordat Republicii Moldova conform principiului „*mai mult pentru mai mult*”, precum și în baza unor condiționalități specifice, relevante, tangibile și măsurabile în aspecte referitoare la întărirea statului de drept, bună guvernare, performanță economică și convergență ascensivă;
- ✚ Susținerea îmbunătățirii cadrului instituțional de cooperare cu Republica Moldova prin consolidarea Departamentului pentru Relația cu Republica Moldova și dezvoltarea în structura ministerelor și a principalelor autorități publice din România a punctelor de contact sectorial cu Republica Moldova;
- ✚ Militarea pentru suplimentarea bugetară în cadrul asistenței pentru dezvoltare gestionată de către România în vederea menținerii statutului României de principal donator de asistență pentru dezvoltare în Republica Moldova;
- ✚ Inițierea dezvoltării unui sistem de monitorizare și evaluare a sprijinului acordat Republicii Moldova prin care să se ofere date credibile referitoare la eficiența, eficacitatea și impactul politicilor și programelor dedicate acesteia.

Administrație

- ✚ Inițierea conceperii unui cadru legislativ necesar implementării unui program de asistență tehnică la solicitare, care să prevadă inclusiv implicarea societății civile și a mediului de afaceri în procesele de transfer instituțional;
- ✚ Susținerea politică a continuării și diversificării proceselor de înfrățire instituțională care să permită transferul reciproc de politici și practici de calitate, precum și înfrățirii localităților din cele două state membre, prin suplimentarea bugetelor alocate pentru realizarea planurilor de cooperare în cadrul acordurilor de înfrățire;
- ✚ Intensificarea cooperării la nivelul regiunilor de dezvoltare prin conceperea, depunerea la finanțare și implementarea proiectelor transregionale;
- ✚ Promovarea nevoii de desfășurare a unui program comun de stagii de internship la toate nivelurile de administrație publică din cele două state prin intermediul mecanismului schimbului de interni.

Infrastructură

- ✚ Pledarea pentru continuarea programelor de modernizare, reabilitare a infrastructurii sociale, educaționale și culturale din Republica Moldova, inclusiv suplimentarea bugetară sau facilitarea înfăptuirii unor parteneriate public-private;

- ✚ Militarea pentru suplimentarea bugetului alocat de către UE pentru Republica Moldova în cadrul instrumentelor financiare specifice Politicii Europene de Vecinătate și identificarea posibilităților de maximizare a suportului financiar, prin generarea de complementarități și sinergii cu Politica de Coeziune a Uniunii Europene, ceea ce ar permite diversificarea conexiunilor de infrastructură (rutieră, feroviară, energetică), precum și extinderea și diversificarea serviciilor publice (cum ar fi SMURD) pe teritoriul Republicii Moldova.
- ✚ Derularea unor acțiuni de sensibilizare privind impactul anticipat al Pactului Ecologic European asupra infrastructurii și economiei din Republica Moldova.

Cooperare politică

- ✚ Pledarea pentru întărirea dialogului politic între partidele politice din România și Republica Moldova prin agreearea unui pact politic comun privind acordarea sprijinului României în îndeplinirea dezideratului aderării Republicii Moldova la UE;
- ✚ Desfășurarea unor acțiuni de diplomatie publică astfel încât să crească vizibilitatea rolului României în facilitarea parcursului european al Republicii Moldova;
- ✚ Militarea pentru implicarea României în cadrul formatului de cooperare „Procesul de la Berlin”, inițiat de către câteva state membre ale UE, instituții UE și de către unele instituții financiare internaționale în vederea sprijinirii aderării la UE a țărilor din Balcanii de Vest și aducerea pe agendă a situației Republicii Moldova.

Cooperare economică

- ✚ Sprijinirea consolidării statutului României ca principal partener economic al Republicii Moldova și impulsivitatea atingerii și menținerii unei balanțe comerciale echilibrate între cele două state;
- ✚ Încurajarea, în condițiile legii, a participării actorilor economici din România la privatizarea sau achiziționarea pachetelor majoritare ale principalilor operatori economici din sistemul energetic (gaze naturale, energie electrică), a sistemului bancar din Republica Moldova etc.;
- ✚ Încurajarea demersurilor mediului de afaceri din România în vederea intrării și menținerii pe piețele locale din Republica Moldova, îndeosebi în cele de comerț, servicii și media;
- ✚ Susținerea procesului de revitalizare a camerelor de comerț și industrie comune.

Educație, inovare și capital uman

- ✚ Pledarea pentru crearea unui Spațiu Comun al Competențelor și Inovării, subsidiar Spațiului European al Învățământului Superior (EHEA) și Spațiului European de Cercetare (ERA), care să vizeze:

- Dezvoltarea de consorții ale instituțiilor de învățământ preuniversitar, profesional și universitar, precum și a centrelor/ institutelor de cercetare;
- Curriculum convergent pentru învățământul preuniversitar;
- Conceperea și oferirea de programe de formare profesională în sistem dual, programe comune de studii universitare sau programe postuniversitare și postdoctorale;
- Instituirea unor scheme de mobilități multiple pentru elevi, studenți, cadre didactice și cercetători;
- Dezvoltarea unor programe comune de cercetare;
- Crearea unor clustere comune de inovare;
- Recunoașterea calificărilor;
- Menținerea convergenței sistemelor de asigurare a calității.

Miza spațiului comun constă atât în crearea convergenței educaționale și de cercetare, cât și în întărirea prezenței comune în competițiile de finanțare europeană și internațională în domeniile educație și cercetare.

- ✚ Identificarea și statuarea unei proceduri prin care cetățenii români cu domiciliul în Republica Moldova să aibă dreptul de fi participanți în cadrul operațiunilor aferente Fondului Social European, inclusiv prin conceperea unor apeluri dedicate acestei categorii de grup țintă.

Cetățenie activă

- ✚ Promovarea nevoii schimbării paradigmei utilizării instituției cetățeniei României în scop pecuniar/ tranzitoriu de către locuitorii Republicii Moldova, prin consolidarea atașamentului emoțional pozitiv față de România, precum și a responsabilității cetățenești în raport cu România;
- ✚ Impulsionarea participării cetățenilor români cu domiciliul în Republica Moldova în procesele de consultare privind îmbunătățirea cadrului legislativ și normativ și a politicilor publice care-i afectează în mod direct;
- ✚ Monitorizarea procesului de îmbunătățire a activității și de digitalizare a serviciilor consulare;
- ✚ Sprijinirea activităților de stimulare a implicării civice a tinerilor din ambele state, cum ar fi forumurile de dialog structurat, Parlamentul Tinerilor, Guvernul Tinerilor ș.a.